

M.Ed. (Sem.-I) (New) (Rept.) Examination

A 002

Psychology of Learning & Development

April-2017

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના: (૧) પ્રશ્નો કાળજીપૂર્વક વાંચી, મુદ્દાસર ઉત્તર લખો.
 (૨) અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.
 (૩) બંને વિભાગના ઉત્તરો અલગ-અલગ ઉત્તરવહીમાં લખો.

વિભાગ - ૧

1. નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં હોવો જોઈએ. 20
 - 1.1 સામાજિક વિકાસ સમજાવી તેના શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો સમજાવો.
 - 1.2 માનવ વિકાસમાં પ્રકૃતિ તથા પોષણનો ભૂમિકા વર્ણવો.
 - 1.3 પિયાજેના બોધાત્મક વિકાસના ચાર તબક્કાઓના નામ જણાવી કોઈ પણ એક વિશે ચર્ચા કરો.
2. (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં હોવો જોઈએ. 10
 - 2.1 ડાબા મગજ અને જમણા મગજના કાર્યો જણાવો.
 - 2.2 મનોનાશ એટલે શું? મનોનાશની જરૂરિયાત જણાવો.
 - 2.3 આનંદમય કોશની જરૂરિયાતો જણાવો.
2. (બ) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં લખો. 5
 - (1) ત્રણ ગુણોના નામ જણાવો.
 - (2) વૃદ્ધિના બે સિદ્ધાંતોના નામ જણાવો.
 - (3) વિકાસના ત્રણ તબક્કાઓ જણાવો.
 - (4) સામાજિક વિકાસ માટેના બે શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો જણાવો.
 - (૫) નૈતિક વિકાસનો અર્થ આપો.

વિભાગ-2

3. નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં હોવો જોઈએ. 20
 - 3.1 પાવલોવ મતે અધ્યયનની પ્રક્રિયા વર્ણવો.
 - 3.2 પરાનુભૂતિનો અર્થ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. બીજાઓ સાથે જીવવાના અધ્યયનની ચર્ચા કરો.
 - 3.3 મેસ્તોનો અભિપ્રેરણાનો સિદ્ધાંત સમજાવો. તેના શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો સમજાવો.
4. (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં હોવો જોઈએ. 10
 - 4.1 એકવીસમી સદીના અધ્યેતાઓની ક્ષમતાઓ વર્ણવો.
 - 4.2 ચિંતાની અધ્યયન પર અસર સમજાવો.
 - 4.3 સ્વ-કાર્યસાધકતા અંગે ચર્ચા કરો.
4. (બ) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં લખો. 5
 - (1) અધ્યયન પ્રક્રિયાનો અર્થ આપો.
 - (2) પ્રયત્ન અને ભૂલ અધ્યયન સિદ્ધાંતના પ્રણેતા કોણ છે ?
 - (3) સ્વ-જાગૃતિ સહઅધ્યયનનો અર્થ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો
 - (4) અધ્યયનની પ્રક્રિયામાં ધ્યાનના બે ફાયદા જણાવો.
 - (5) અધિબોધનો અર્થ આપો.

(P.T.O)

A 002 Psychology of Learning & Development

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions : (1) Read the questions carefully and answer to the point.
 (2) Marks will be deducted for irrelevant answer.
 (3) Answer both section in a separate answer book.

Section – I

1. Answer any two of following questions. Each answer should be in about 750 words. 20
 (a) State social development and explain its educational implication.
 (b) Explain the role of nature and nurture in human development.
 (c) Mention four stages of cognitive development and discuss any one according by Pieget.
- 2 (A) Answer any two of the following questions. Each answer should be in about 125 words. 10
 2.1 Clarify the different between Left brain and right brain.
 2.2 What is extinction of mind? Explain need of extinction of mind.
 2.3 Give the need of Anandmay kosh.
- 2 (B) Answer the following questions in short. 5
 1) Give the name of gunas.
 2) Mention two principle of growth.
 3) Give three stages of development.
 4) Mention two educational implication of social development.
 4) Give the meaning of moral development.

Section-II

3. Answer any two of following questions. Each answer should be in about 750 words. 20
 (a) Explain the Learning Process point of view of Pavlov.
 (b) Give the meaning of empathy with illustration. Discuss living to live together
 (c) State theory of Needs of hierarchy of Maslow's.
4. (A) Answer any two of the following questions. Each answer should be in about 125 words. 10
 4.1 Explain the competences of 21st century learning.
 4.2 State the effect of anxiety on learning.
 4.3 Discuss about self-efficiency.
- (B) Answer the following questions in short. 5
 1) Give the meaning of learning process.
 2) Who is founder of learning theory trial and error?
 3) Give the meaning of self-awareness co-learning with illustration.
 4) Give the benefits of attention in learning process.
 5) Give the meaning of meta-cognition.